

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, March 3, 1982

Nr. 43

JARUZELSKIS ŽADA RUSAM NESUSTOTI JAV

BIRUTĖS PAŠILIENĖS EMIGRACIJOS BYLA

Dienraštis "The Milwaukee Journal" (1981.XL26) pasirodė Lindos Steiner straipsnis "Jų likimas: išlaisvinti lietuvių disidentus", kuriame aprašoma Rolando ir Gražinos Paeglių veikla. Šiuo metu jų pastangos nukreiptos į Birutės Pašilienės emigraciją iš Lietuvos. Pašilienė yra daug padėjusi Simui Kudirka ir jo motinai, už ką ją persekioja KGB.

Kova už Pašilienės emigraciją tęsiasi jau 11 metų. Paeglės nuolat kalbasi su ja telefonu, stengiasi įtraukti į akciją Kongreso atstovus, ir atkreipti publikos dėmesį.

Korespondentė nesilankanti pas Paegles, Gražina kalbėjosi telefonu su Pašilienės sūnumi Aleksu, kuris praleido penkerius metus griežto režimo lageryje už trispalvės pasiūvimą. Žinodamas, kad jų pasikalbėjimo klausot KGB, Aleksas pareiškė: "Jei jie išleis tokius, kaip mes, KGB liks bedarbiais". Gražina Paegle sužinojo, kad Sovietai peržiūrės Pašilienės prašymą emigruoti po dvejų metų.

BRAZILIJOS LIETUVŲ VEIKLA

Brazilijos Valstybinė Vyskų Konferencija pasiūlė kunigui Petri Gavėniui šimtą suruošę Maldos dieną už Lietuvą padaryti tradicinę kiekvieną vyskupiją turėtų jausti pareigą nors vieną dieną metuose ypatingai melsis už Lietuvą, kol ji atgaus nepriklausomybę. 1982 metais tokia Diena numatoma birželio 13 dieną.

Brazilijoje ir portugalų kalba verčiamas paskutinis čia gautas LKB Kronikos numeris, kuris bus išleistas ir išsiuntinamas vyskupams, laikraščiams, radijo stotims. Taip pat su jaunimo talka ruošiamas specialus "Mūsų Lietuvos" numeris portugalų kalba dabartinei padėčiai Lietuvoje nušviesti. (Elta)

— Sulaikytas Guillermo Alzaro Mejora Diaz, kuris norėjo pagrobti lėktuvą, kad nuvežtų į Kubą. Cikagietis bedarbis dabar turės aiškintis teisme.

— Los Angeles Meni muziejus gaus bilijoną dolerių iš Paul Getty palikimo. Turtuolis šią sumą buvo įrašęs į testamentą.

— New Yorke sprogusios kėtūros bombos verčia FBI ir vėl ieškoti pasikėsintųjų puertorikiečių tarpe.

KALENDORIUS

Kovo 3: Kunigunda, Josis, Barkandis, Toleina, Daukantas, Alabaitė.

Saulė teka 6:23, leidžiasi 5:43.

Oras debesuotas, snigs, o vėliau gali lyti.

RUSAI TURI BAZĘ GRENADOS SALOJE

WASHINGTON, D.C. — Dr. Fred C. Ickle, gynybos sekretoriaus pavaduotojas politikos reikalams, nejučiomis prasiitarė Senato komitetui, kad Grenados saloje rusai jau turi savo bazę.

Grenados sala nedidelė. Ji yra apie dešimt mylių pločio ir keturių 24 mylių ilgio. Ji turi gana aukštus kalnus ir joje yra pora labai gerų uostų.

Nuo Grenados kalnų matosi visos Venecuolos pakraštys. Sovietų karo laivynas, laisvai plaukiojęs Atlanto vandenimis, gali įplaukti į bet kurį Grenados uostą, gauti ten reikalingo kuro, suteikti paramą Atlante bėdoniems patekusiems laivams. Iš Grenados salos dvejų uostų Sovietų karo laivai ir lėktuvai gali labai lengvai kontroliuoti visą Venecuolos pakraštį ir naftos transporto laivus.

MIRĖ BENJAMIN ADAMOWSKI

CHICAGO, Ill. — Pirmadienį Presbyterian-St. Lukes ligoninėje mirė energingas lenkų kilmės politikas ir advokatas Benjamin Adamowski. Jis buvo gabus politikas, lenkų tarpe turėjo daug šalininkų, bet kai pradėjo atvirai nesutikti su meru Daley, tai jis užsidarė duris įtakingesniems pareigoms.

1956 metais Adamowski perėjo į respublikonų eiles ir buvo išrinktas valstijos prokuroru vieneriems terminui.

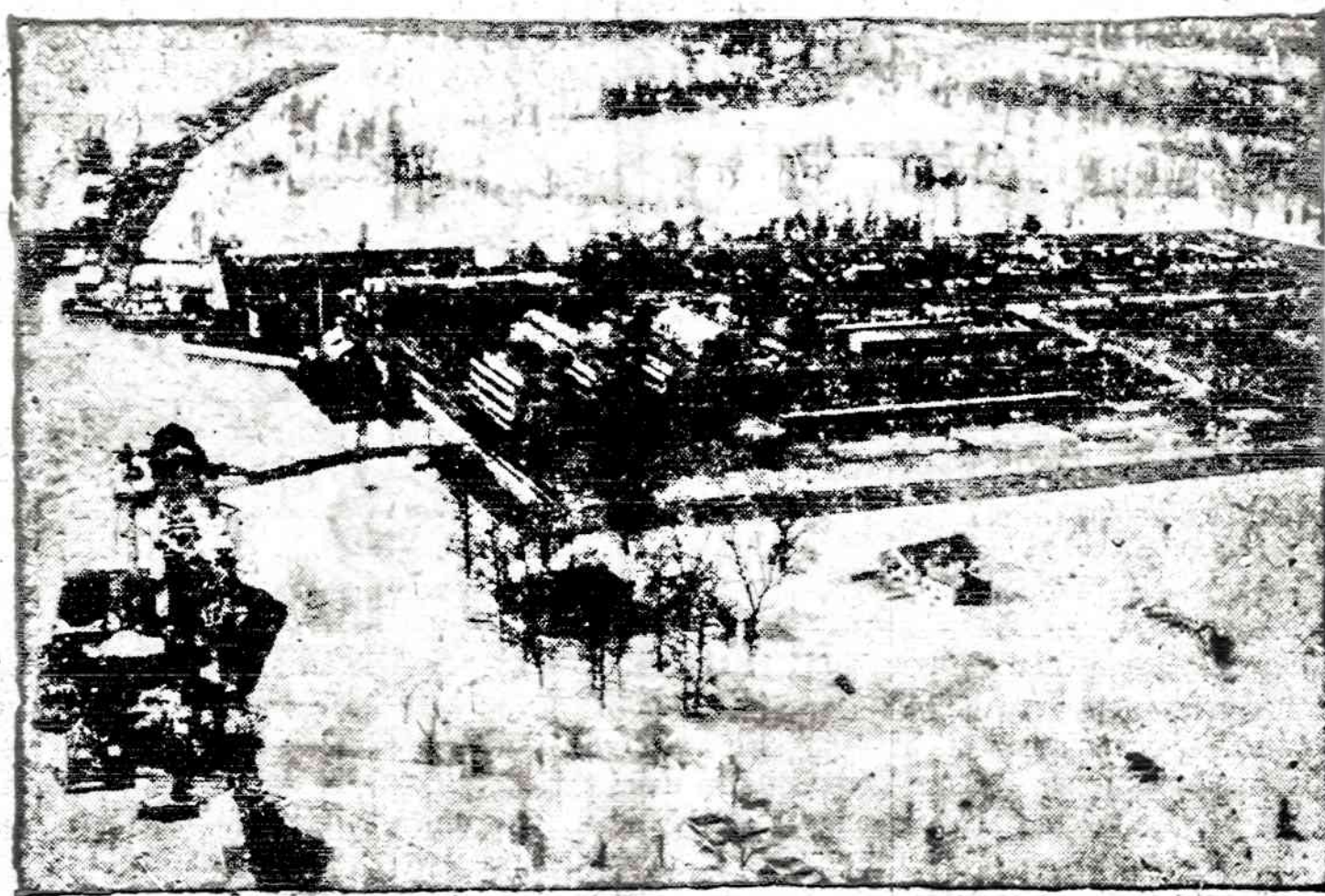
Adamowski buvo geras kalbėtojas. Senatvėje jis pareiškė, kad jis padarė klaidą, kai iš Demokratų persimetė į Respublikonų partiją. Persimetęs į kitą partiją, jis neįgijo antrųjų pasitikėjimo ir neteko buvusių savo draugų.

Benjamin S. Adamowski mirė sulaukęs 75 metų amžiaus.

— Prancūzai visą laiką sekė Sovietų erdvėlaivio Veneros-13 nusileidimą Veneroje. Rusai bandė užmegzti su juo ryšį, bet jis nieko neatsako.

Gen. Kenan Evren jokių pareikimų spaudai ar užsienio diplomatomis nedaro, bet jis Kipro saloje esantiems turkų kariams įsakė būti pasiruošusiems atmušti bet kokius graikų puolimus. Kipro saloje.

Orni truputį atsilus, pietų Illinois valstijoje ir Kentucky didžiausius plotus apsupo vanduo. Nepravažiuojami keliai, neperbrendami laukai.

Venera 13-oji nusileido paratutais, atsiuntė kelis paveikslus, nutilo

KETVIRTADIENI "VENERA-14" PASIEKS VENERĄ, NUSILEIS IR BANDYS PRANESTI ŽINIŲ

MASKVA, Rusija. — Oficialus Sovietų valdžios pranešimas sako, kad Sovietų specialus erdvėlaivis, pavadintas "Venera-13", pirmadienį pasiekė Venerą, parasiutais nusileido ir padarė kelias Veneros paviršiaus nuotraukas.

Sovietų valdžios pranešimas sako, kad "Venera-13" buvo išleista į erdvę 1978 metų spalio 30 d. Jų apskaičiavimai sakė, kad ji turėjo pasiekti Venerą kovo 1 dieną. Ji keliavo 3 metus ir 4 mėnesius. Pasiekusi Venerą, ji palaikė ryšį su Maskva 127 minutes, o vėliau nutilo. Maskva skelbia, kad "Venera-13" jau buvo pasiekusi Venerą šeštadienį.

Veneros atmosfera labai tiršta

Maskvos pranešimas sako, kad Veneros paviršiaus atmosfera yra labai tiršta. Pradžioje "Venera-13" leidosi per labai tirštą Veneros atmosferą, o vėliau, kai buvo 30 mylių aukštumoje nuo Veneros paviršiaus, tai pradėjo naudoti specialius stabdžius, kad sulėtintų kritimą.

"Venera-13" besileisdama turėjo prigos padaryti kelias spalvotas Veneros paviršiaus nuotraukas.

Dvi valandas ir 7 minutes "Venera-13" siuntė žinias apie Veneros paviršių ir apie Veneros paviršiaus drebinimus. Ketvirtadienį "Venera-14" pasieks Venerą ir bandys duoti Maskvai daugiau žinių.

— Sakoma, kad Čikagos burmistrė gaus didesnę algą, nes miesto tarnautojai jau gavo algos pakėlimą.

— Saudi Arabija paneigė žiniasklaidos spaudai ar užsienio diplomatomis nedaro, bet jis Kipro saloje esantiems turkų kariams įsakė būti pasiruošusiems atmušti bet kokius graikų puolimus. Kipro saloje.

DIDELIS DEBESIS GAUBIA ŽEMĘ

HILLO, Havajų salos. — Pirmadienio vakarą visas Havajų salas ir visą šiaurinę vandenyno padangę apgaubė labai didelis debesis. Jis buvo labai aukštai, bet jis nepaliko nė vieno plyšelio danguje.

Nespejo Hilo dienraštis pasiekti žinią apie milžinišką ir nejudantį debesį, atėjo žinia iš Japonijos, kad visą Japoniją su savo salomis apgaubė didelis debesis.

Bet labiausiai visus nustebino, kad tas pats aukštai iškylęs ir pilkas juodas debesis staigiai aptraukė visą Vokietiją. Visa sritis nuo Vokietijos į šiaurę, įskaitant Daniją, Belgiją, Olandiją ir kitus kraštus, yra apsupty. Trumpai sudėjus, vienas milžiniškas debesis apsupo visą šiaurės sritį. Svarbiausia, niekas negali išaiškinti, kaip galėjo toks didelis debesis atsirasti.

GRAIKAS BANDO KABINETIS PRIE TURKŲ

ATENAI. — Graikų premjeras Andreas Papandreu buvo nuvykęs į Kipro salą ir pareiškė, kad jis kovosias už šiaurės Kipro salos išlaisvinimą. Savo kalboje jis nieko neužsiminė, kad graikų generolai sukilo prieš saloje buvusią vyriausybę ir pradėjo pilietinį karą.

Gruodžio mėn. pabaigoje ministras Papandreu Briuselyje pareikalavo garantijos Graikijos sienoms. Jeigu jam tokios garantijos neduos, tai jis pasitrauks iš šiaurės Atlanto Sąjungos.

Dabar jis kurstė Kipro salos graikus kovai prieš turkus. Tuo tarpu turkai nieko nesako ir į šandien labai nepopuliarius. Jaruzelskis dar vis galvoja apie kokią demokratijos formą.

Sovietų valdžia prižadėjo skolinti Lenkijai dolerių, nes tai esąs vienintelis pinigais, kuris gali padėti lenkams mokėti komunistų padarytas skolas.

— Prez. Reaganas sutiktų daryti pakaitas socialinės apdraudros srityje, jeigu kas jam įrodytų, jog tos pakaitos yra būtina reikalingos.

JARUZELSKIS AMERIKAI NUOLAIŲ NEDARYS

MASKVA, Rusija. — Prezidento Reagano paskelbtos sankcijos Lenkijos vyriausybei labai skaudžiai atsiliepė į visą Lenkijos ūkio gyvenimą, bet mes nedarysime jokių nuolaidų Amerikai. — Maskvoje antradienį pareiškė Lenkijos premjeras Vaitiekus Jaruzelskis.

Prezidentas Reaganas norėjo, kad kariskoji lenkų vyriausybė atšauktų karo stovį ir pripažintų pagrindines žmonių teises.

POPIEŽIUS PATARĖ JĖZUITAMS VISAI NESIKIŠTI Į POLITIKĄ

NENORI, KAD JĖZUITAI BENDRADARBIAUTŲ SU KOMUNISTAIŠ, ARDYTŲ ORGANIZACIJAS

Popiežius Jonas Paulius II šeštadienį nuvyko į jėzuitų atstovų suvažiavimą ir patarė jiems nesikišti į politiką, kaip tai daro jėzuitai Pietų ir šiaurės Amerikoje, nebendradarbiauti su komunistais ir neardyti veikiančių parapijų, negrobtų kily turlo (kaip tai padarė su Čurionio galerijos paveikslais) ir neardyti visuomeninių organizacijų.

VATIKANAS. — Šeštadienį popiežius Jonas Paulius II pasakė įtakingam jėzuitų ordinui, dėl liberalizmo politikos palekšusiam ir griežtą kritiką, kad jis gerbtų R. katalikų tradicijas ir nesikištų į politiką, rašo sekmdienio Chicago Tribune.

"Nėbėra vietos nukrypimui, kuris buvo tikrai pavojingas bendruomenių gyvastingumui ir visai Bažnyčiai. Susirūpinimas teisingumu turi būti suderintas su kunigystės ir brolijos pašaukimu", — pareiškė popiežius.

Popiežius pareiškė, kad Jėzus Draugija (SJ) dar prieš šiuos metus pabaigė šauks bendrą susirinkimą ir išsirišks naują vadą.

Pradžios metų spalį mėn. jėzuitų vadu popiežius buvo laikinai paskyres kun. P. Dezza, išis jo žingsnis buvo sulaukęs Vak. Vokietijos, Kanados ir Prancūzijos jėzuitų kritikos.

Šeštadienio audienijoje, kurioje dalyvavo 110 jėzuitų atstovų, popiežius įspėjo prieš kraštutinį nukrypimą į kairę ar į dešinę. Jėzuitai yra pagarsėję kaip liberalų politikos rėmėjai, ir, pagal Vatikano šaltinius, nukrypimas į kairę yra taikomas jiems.

Vienas iš Romos jėzuitų pažymėjo, kad tai nepatiks kai kuriems jėzuitų liberalams Pietų Amerikoje (o gal ir JAV-se, Čicagoje — N.R.).

Daugelis jėzuitų P. Amerikoje remia "išlaisvinimo teologiją", t.y. sulapalimą marksizmo su krikščionybe.

Sekdamas popiežiaus įsakymą, kun. R. Drinan jau rezignavo iš JAV Kongreso Atstovų Rūmų. Kitas jėzuitas, kun. D. Berrigan, buvo nubaustas kalėjimu, kai protestuodamas prieš Vietnamo karą, jis sunaikino mobilizacinius dokumentus valdžios įstaigoje.

Popiežius jėzuitų vadams pareiškė, kad R. Katalikijos taisyklės turi būti sekamos tokios, kokias nustatė Bažnyčia, o ne pagal savo asmeninius įsitikinimus ir psicho-sociologines teorijas.

Jėzuitų ordino vadai yra suvažiavę 12 mylių nuo Romos esančioje viloje, kur jie daly-

ty pagrindines žmonių teises. Lenkijos premjeras jau dvi dienas tarėsi su pačiu Brežnevu ir kitais Sovietų Sąjungos pareigūnais, bet iki šio meto oficialiai dar nepaskelbta, kokią paramą Sovietų Sąjunga dabartiniu metu galės duoti Lenkijai. Jaruzelskis negali važiuoti namo tuščiomis rankomis. Lenkijos kariai laukia labai didelės ekonominės paramos. Badauria ne tikait Lenkijos gyventojai, bet ir kariai reikia diržus susispausti.

NUZUDYTAS ČEKISTAS SEMION K. CVIGUN

MASKVA, Rusija. — Tikslai dabar pranešta, kad sausio mėnesį mirė generolas Semion K. Cvigun. Jis buvo aukščiausias čekistų vadas, nekaitant gen. Andropovo. Gen. Cvigunas skaičiai dešiniaja Andropovo ranka, bet jis niekad d.šiniąja ranka nebuvo. Jeigu jis būtų galėjęs, tai jis Andropovą būtų asmeniškai nužudęs. Bet tai būtų buvęs didžiausias skandalas visoje Sovietų politikoje.

Pilietinio karo metu čekistas Cvigunas buvo labai žiaurus. Jis vadovavo areštams ir žudynėms. Kada prasidėjo čekos valymai, Stalinas jau buvo pasirošęs likviduoti Cviguną, bet per stebuklą jis išliko gyvas. Jis tikėjosi gauti Andropovo vietą, bet ir ta išlyda. Yra pagrindo manyti, jog Cviguną likvidavo Andropovas, kad galėtų be baimės valdyti KGB įstaigą.

— Izraelio kariuomenės vadovybė išaukė savo karius iš visų strateginių išnaus pozicijų. Ten paliktos tikliti būtiniausios sargybos tvarkai prižiūrėti. Šiandien rityje savo laivą buvo didokas aerodromas, trys kareivinės, buvo didokas ginklų sandėlis, bet visa tai jau išnešta. Bet dabar ten atsirado nauji maištininkai. Šiandien kainuose įsikūrė keli šimtai jaunų izraelitų, kurie prisistatė namus ir nesirengia išvažiuoti.

— I NBC News mašiną, vykstančią į kovų vietą, kurioje buvo du amerikiečiai reporeriai, buvo paleista rankinė granata, kuri juos abu ir salvadorietį vairuotoją nesunkiai sužiedė. Salvadore įtampa nemažėja.

— Izraelis patvirtino, kad balandžio 24 d. Sinajus bus atiduotas egiptiečiams.

vauja kun. P. Dezza suauktoje sesijoje. Iš čia jie buvo nuvykę į Vatikaną dalyvauti popiežiaus audienijoje.

INŽ. LIUTO GRINIAUS KALBA VASARIO 16 PROGA

Inž. Liūtas Grinys, VLIKo vic. pirmininkas, š.m. vasario 21 d. Brooklyne, N.Y., Kultūros židinio salėje Vasario 16-osios sukakties proga pasakė šią kalbą:

Keturiasdešimt ir dviem metams po Sovietų įvykdytos Lietuvos okupacijos praėjus, atsiranda balų, kad tautos nepriklausomybė yra tik mitas.

Rus. komunistai, be abejo, neturį galvosensą skatinti, nes joms rūpi, kad lietuvių tauta pripažintų didžiulį pranašumą ir savo likimą sutapatintų su slavų ateitimi.

Šimtmečius vargą ir svetimų jų jungą kentėjusi lietuvių tauta, tačiau „okiomis“ paskalomis seniai atsakė: greičiau akmenėlis į kaimą riedės, nei lietuvių būriuko rūbais dėvės!

Istoriniai, žausminiai, kultūriniai lietuvių tauta niekad nebuvo slaviška ir savo likimo nederino su slavų ateitimi. Šiam apsisprendimui lietuviams ne reikėjo aukštojo mokslo, jiems nereikėjo aiškinių ir geopolitinių išvedžiojimų, nes tautinis apsisprendimas atėjo gaivališkai per daugelį amžių. Lietuviai jau bent aštuonis šimtus metų rikiavosi į vakarus ir buvo idejinis ir valstybinis tiltas tarp vakarų ir rytų. Ši padėtis nėra pasikeitusi. Lietuva dabar žiūri į vakarus ne vien dėl savo galvosenos, bet ir todėl, kad laisvės žiburys yra vakaruose. Per pastarąjį šimtmetį vakaruose, o ypač Jungtinėse Amerikos Valstijose, atsidūręs trečdalis mūsų lautos dar taurčiau rėša Lietuvą su vakarais.

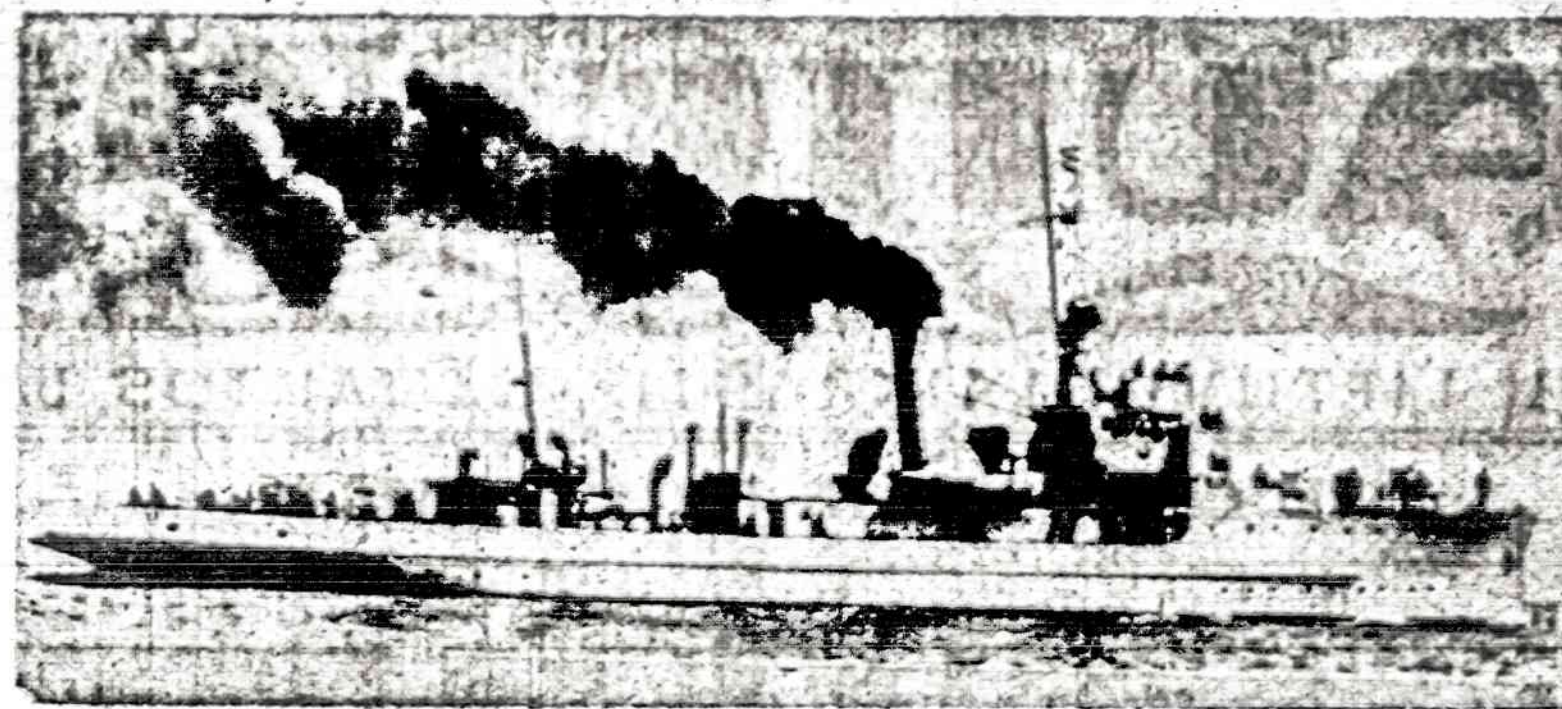
Sveidamų tautos nepriklausomybės šventė, tikstantis dešimtį metų, atneša šimtus antraisiais metais viso pasaulio lietuvių tiesiai į rankas vienas kitam iš meilės savo tautai vedami visais vienijančio troškimo — laisvės Lietuvai! Šis vieningas balsas yra gyvas okupuotoje Lietuvoje. Jis yra jautiamas gudų ir lenkų administruojamose lietuvių gyvenamose srityse. Jis gali būti išgirstas Mažosios Lietuvos lietuvių tarpe. Garsiausiai, tačiau, šis balsas skamba lais-

vojo pasaulio lietuvių organizacijų ir atskirų asmenų lūpomis. Bolševikų okupuota Lietuva yra gyva, bet jos balsas yra nuslopintas. Lietuvos ryšys su užsieniu yra galimas tikrai per mus. Tik mes galime kalbėti už savo pavergtą tautą. Tik mes galime garsinti mūsų brolius ir seseris daromas skriaudas. Tik mes galime budėti apie rusišką komunizmo žiaurumą, apie žmonių ir tautų naikinimą subankrutavusios imperialistinės diktatūros dėlei.

Bedieviško rusiško komunizmo ir Lietuvos kancijų gyvenimo faktai mums yra gerai pažįstami. Būdami savo tautos ištikimi vaikai, mes jaučiame pareigą kalbėti pasauliui apie mūsų skriaudas. Tai yra visų išei-

vių šventa pareiga. Kalbų, tačiau, neužtenka. Lietuvai reikia darbo. Lietuvos reikalų vykdymui reikia pasiūlyti, sugebantių ir sutartinių dirbančių žmonių, reikia pinigų. Ši formulė išlaikė Lietuvos nepriklausomybės teisišką padėtį gyvą vakarų pasaulyje praėjusių dviejų kartų gyvenimo bėgyje ir tai yra labai didelis iššūkis. Tik šių vieningų pastangų būdu Jungtinėse Amerikos Valstijose atsirado Amerikos Lietuvių Taryba, kuri jau 1940 metais gavo iš prezidento Rooseveltto pažadą, kad Amerikoje Lietuvos okupacijos nepripažins. Tik šių vieningų pastangų būdu Amerikos lietuvių sukūrė BALFą, kuris valdžios buvo pripažintas kaip pasaulio lietuvių šalpos agentūra. Tik šių vieningų pastangų būdu buvo užkirstas kelias prievartinai lietuvių pabėgėlių repatriacijai iš Vokietijos ir NKVD nagus. Tokių vieningų pastangų būdu Austrijos lietuvių, latvių ir estų pabėgėlių valdžią įtikinti ir panaikinti Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą pripažinimą.

Šie faktai rodo, kad sutartinos pastangos atsiekia savo tikslą ir kad kiekviena darbo sritis turi būti vykdoma ne skaldant jėgas, bet federatyviu būdu remiant am tikslui skirtas centrinės organizacijas — Jungtinėse Amerikos Valstijose Lietuvos politinė srityje — ALTą, šalpos sri-

Nepriklausomos Lietuvos karo laivas „Antanas Smetona“

tyje — BALFą, lituanistinę ir kultūros srityje — Lietuvių Bendruomenę ir eilę specializuotų centrinių organizacijų. Šie faktai taip pat liudija, kad mūsų tikslų siokiant yra reikalingas tarporganizacinis derinys, sutartinas svarbesnių įvykių ir tikslų rėmimas visomis turimomis jėgomis. Taip ir turi būti, nes tautos svoris kitatautių akys pareina nuo organizacijos ir sugebėjimo vieningai savo reikalus atstovauti.

Siame darbe yra taip pat daug vietos asmeniškomis pareikšoms, kurios, jeigu ir ne taip pastebimos, yra ne mažiau svarbios. Asmeniški pareiški tarpe yra pastangos padėti savo artimiesiems Lietuvoje, susirašinėjimas, persekiojamų lietuvių ir ypač jų šeimų globa ir pagalba jiems, mūsų organizuotų pastangų rėmimas ir dalyvavimas jose. Visa tai yra šios dienos darbai ir asmeniški būdai savo rūpesčių kasdieną minėti Vasario šešioliktąją.

Siandien, dviejų kartų amžiniuo bolševikų okupacijos praejį, mes matome, kad Lietuvos nepriklausomybės bylos reikalai ne tik nepablogėjo, bet netgi sulaukė kėk „platesnio“ dėmesio. Užpraeitais ir praėjusiais metais, pavyzdžiui, daugelis ankščiau tylėjusių Europos vyriausybių atsisiuntė VLIKui savo atsakymus, kurie pabrėžė, kad Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą jos nepripažįsta tebiu. Prieš kelias dienas įvykusiame Vasario 16 priėmimo Lietuvos atstovybės rūmuose Vašingtono dalvavo Jungtinių Amerikos Valstybių Valstybės

departamento žmonių teisių skyriaus direktorius. Savo trumpoje kalboje jis pabrėžė, kad ministras Haig ir prezidentas Reagan palaiko ilgametį vyriausybės nusistatymą ginti Lietuvos nepriklausomybės teisę ir rūpintis rusų persekiojamais lietuvišiais. Vilniaus radijo siuntos ir komunistiški žurnalai paskutinių kelių metų bėgyje vis dažniau randa reikalingą neigiamai komentuoti Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pastangas užsienyje. Tai priekšamat rodo, kad VLIKo pastangos Sovietams kenkia.

Šie pavyzdžiai rodo, kad nuolatines ir atkaklias mūsų politines pastangas yra girdimos ir baltijos. Jie taip pat rodo, kad t. b. reikalingas kantrus darbas, nes be jo Lietuvos politinė ir lietuvių kankinių asmeniška padėtis būtų daug blogesnė. Todėl yra verta ieškoti vis naujų galimybių ir toliau dėti pastangas Lietuvos nepriklausomybės

bylą geriau atstovauti. Šiose pastangose neturi būti vietos skepticams, lygiai, kaip jose nėra vietos ir greitų rezultatų reikalaujantiems bei pigiems propagandistams. Nežiūrint daugelio okupacijos metų, lietuvių tauta yra gyva ir savo vaikų poreikiams ne kartą mums pabrėžė, kad ji nori gyventi ir gyventi laisvėje!

Siandieninės Vasario šešioliktosios proga todėl pakartokime savo šventą išpareigojimą tautai ir Lietuvai:

Aš tikiu lietuvių tautos nemirtingumą.

Aš tikiu amžina lietuvių meile savo broliams ir seserims.

Aš tikiu lietuvių noru padėti savo kenčiančiai tautai ne tik Vasario šešioliktosios proga, bet kasdieną asmeniškais ir organizuotais būdais.

Te Dievas man padeda šį išpareigojimą kasdieną atsiminti ir jį vykdyti.

ALEKSANDRA VAISICINIENE

YANOMAMOS INDĖNAI TAIP PAT YRA GERI POLITIKAI

Siandieniniame kultūriniam gyvenime, taip pat ir džiunglėse egzistuoja politinis gyvenimas. Yanomamiečiai savo „atstovybių“ džiunglėse neturi, tačiau noriai vizituoja aplinkinių Tribų gyventojus. Jiems patinka keliauti ir sužinoti, kaip gyvena kitų kaimyninių Tribų broliai. Kada nutaria keliauti, keliauja su visa savo šeima ir apsirūpina ilgesniam laikui maistu

bei būtinomis kelionei priemonėmis.

Pagrindinis šių kelių tikslas — jų politika. Nori užmegzti draugiškus ryšius su kaimyninėmis Tribų gyventojais, užtikrinti pelaimų atvejį vieni kitiems pagalbą, kilus karui suvenkti pagalbą kariais, ir, pagaliau, pasikeitimui susirasti būsimą žmonas. Taip pat nori apsilankyti pažįstamus ir gimines

kurie išsisklaidę gyvena

Motina kelionėje tikras „kuponagalis“ nes ant kupros užsideda velkų velkų daiktų tiek, kiek gali pakeisti. Motina dar neša krepius lapus, kuriuos pakelyje vis išberia, kad grįžtant namo nepaklystų. Sulig išmėtytų lapų, suranda atgal kelią į namus. Vaikai taip pat nešasi apsirūšę po kaklu savo gamakelius ir taip keliauja tris, keturias dienas.

Kelionės metu ima tokias pat atsargumo priemones, kaip ir mes kada keliaujame. Eina smulkiais, bet greitais žingsniais atsargiai, nors ir skugda, dalrosi ir stebi aplinkumą, visuomet atskiria ar tai būtų šakų traskėjimas, ar bėgių praskridimo garsai. Poilsio metu, vienas visuomet palieka budėti. Jei pastebi kieno nors pėdas, tuojau nustatinėja ar pėdos buvo senai padarytos ar šviežios. Taip pat stengiasi nustatyti sulgų pėdų, ar pėdos buvo prieš ar draugo. Ir jei galvoja, kad tai buvo prieš pėdos, tai stengiasi suklaidinti ir sumaišyti pėdas, darant aplink ratą. Turi stebėtiną klausos ir orientacijos jausmą.

Atvykęs į nustatytą vietą, nuo jos sustoja maždaug už pusės kilometro, nusiprausia, apsisvalo, apsitvarko, pasipuošia, nusidaro ir tada tik įeina į svetimą Tribą. Yanomamiečiai labai patvarūs kelionėje; gali visą dieną keliauti nvelgę ir negėrę.

Atvykę prisistato kasikei. Šis juos vaišina ir prasideda pokalbiai. Pasibaigus svečiamosi laikui, vizitotojai juos pakviečia atvykti pas save. Jei kasikei atrodo, kad svečiai yra svarbūs, tai tokiems svečiams suruošia net iškilmingą priėmimą su šokiais ir pavaišinimu.

YANOMAMIEČIŲ NUOSABYBĖ

Nuosavybės principas pas Yanomiečius yra labai aiškus. Visą ką, ką jis pasiėmė ankščiau už kitą, yra jo. Jo yra viskas, ką jis sumedžioja, ką randa ir parsineša iš miško, namų apyvokos daiktai, kurie padaryti jo paties. Prie nuosavybės priskaitoma net ir sava žmona bei vaikai. Dovanuojama daiktai, jei tikima-

ni, kurie išsisklaidę gyvena

Vagystės ir pasisavinimai yra labai reti, nes pasisavinimas yra labai reta ir skaudžiai baudžiama. Pavyzdžiui, jei kas pasisavina svetimą tabaką, tuojau yra sušaukiami visi vyrai ir yra klausama, kas pasisavino tabaką. Kaltininkas tuojau prisipažįsto ir sušunka: nerėk ir neklausk toliau, aš pasiėmiau tabaką, mušk mane lazda. Kaltasis prisiartina prie tabako savyninko ir atskiklaupęs laukia bausmės. Kaltasis yra mušamas stipriai, kol prisiartina prie jo giminės ir pradeda tvarstyti jo žaidimą. Aišku, po tokių gėdingų ceremonijų, niekam nebeateina noras vogti, todėl pas Yanomamiečius nuosavybė yra labai respektuojama.

Yanomamiečiai yra labai dėkingi už jiems parodytą paslaugą. Štai, kaip pasakoja misionierius Cocco iš savo gyvenimo patirties. Vieną dieną, vienoje indėnų gyvenvietėje, išėjus višiemis į darbą, jis paliko vienas savo palapinę su mažu berniuku. Staiga kunigui užėjo stiprus skausmas, taip, kad jis net negalėjo nueiti ir pasiimti savo čemodanėlio su vaistais. Prasė berniuko, kad jis išimtų buteliuką su raminaisiais vaistais. Išgėręs vaistus, užmigo. Kada pabudo, jau buvo velokas nakties laikas. Aplinkui jį stovėjo ir sekė grupė Yanomamiečių. Vienas iš jų, „burtininkas“ gydėtojas ranka braukė apie jo kūną šaudamas:

(Bus daugiau)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN
THE NATIONAL GUARD

Padėkime lietuvių tautos draugui

Kongreso atstovas Edward J. Derwinski labai gerai pažįsta lietuvių tautą iš tikrųjų nelaimę. Jis rūpinasi Lietuvos laisvės reikalais, kaip savo gimtiniu kraštu.

Kongreso atstovo priešai, norėdami lietuviams atimti gerą gynėją, taip susikūrė distriktus, kad Derwinski nepatektų į Kongresą. Kiekvieno lietuvių pareiga — padėti Derwinskiui grįžti į JAV Kongresą.

Kongresmanas

EDWARD J. DERWINSKI

yra mūsų visų lietuvių atstovas
Amerikos Kongrese.

Jis jau 24-ti metai energingai gina
lietuvių reikalus Atstovų Rūmuose.

Jo nuomonė, kaip užsienio politikos žinovo,
pač Rytų Europos ir Lietuvos klausimais,
yra aukštai vertinama.

Tirmą kartą š.m. kovo 16 dienos rinkimuose
jam gresia pavojus.

Lietuviai nepraraskime savo atstovo
Amerikos Kongrese.

Remkime Edward J. Derwinski

LIETUVIŲ KOMITETAS
UŽ EDWARD J. DERWINSKI

Jonas Talandis — pirmininkas

Vincas Samaška — išdėininkas

Nariai:

Inž. Valdas Adamkus
Dr. Kazys Ambrozaitis
Dr. Kazys Bobelis
Inž. Eugenijus Bartkus
Rimas Dirvonis
Vytautas Jasinevičius
Inž. Jonas Jurekūnas
Algis Jurkūnas
Pranas Jurkus
Dr. Petras Kisielius
Inž. Vytautas Kutkus
Dr. Ferdinandas Kaunas
Dr. Leonas Kriaučiūnas

Kazys Laukaitis
Vaclovas Mažeika
Inž. Anatolijus Milūnas
Karolis Miukovaitis
Kazimieras Oksas
Zenonas Petkus
Petras Petrutis
Inž. Antanas Rudis
Dr. Pranas Sulkus
Kun. Anas Trakis
Dr. Jonas Valaitis
Reimondas Wertekas
Adv. Povilas Žumbakis

Rašykime ar asmeniškai išreiškime
padėką ir paramą

Kongresmanui
EDWARD J. DERWINSKI

Siųskite auką. Rašykite čekius:
c/o Lithuanians For DERWINSKI

CITIZENS FOR DERWINSKI
Lithuanian Youth Center
5620 So. Claremont Avenue
Chicago, IL 60636

DETROITO NAUJIENOS

V. TAMOŠIČNAS ATSVENTĖ JUBILIEJINĮ GIMTADIENĮ

Visuomenininkas Vincas Tamošičnas atšventė savo brandaus 80 metų jubiliejų. Vasario mėn. 21 d. Šv. Antano parapijos mokyklos klasėje susirinko gražus būrys artimų draugų ir šaulių atžymėti ir pagerbti didelį veikėją, dabartinį St. Butkaus kp. pirmininką V. Tamošičną. Į pagerbimą atsilankė gražus (apie 100-tas) būrys jo gerbėjų.

Prieš valgių maldele sukalbėti pakvietė Šv. Antano parapijos kleboną, šaulių kp. kapelioną kun. Alfonsą Baboną. Svečių vardu buvo įteiktą dovana, simboliškai išdrožinėta lezda ir perrišta tautinė juostelė. Pasiūpintą pateiktą šėšių šaulių maistu suaktyvininkui visi giliausmingai sugiedoję ilgaisių metų...

Kas yra tas visų detroitiečių mylimas ir gerbiamas asmuo, liudija Lietuvių Enciklopedija ir dar šis tas, ką gali paliuditi visi puotos dalyviai nieko nepriedant. Enciklopedijoje apie Vincą Tamošičną štai kas rašoma:

Gimęs 1902 m. vasario 23 d. Ignalinos km., Daugailių valsč., Utenos apsk. Mokėsi Zarasų progimnazijoje, Kauno Komerčinėje mokykloje, 1922 m. karo mokykloje, 1931 m. aukštesniojoje policijos mokykloje, 1936 m. baigė 6-ją nuovados viršininkų laidą. 1927-40 tarnavo viešosios policijos žinyboje. 1940-44 dirbo pogrindyje, buvo Zarasų apskr. Lietuvos Armijos vadas ir 1944 rugpjūčio 28 d. Vieksniuose buvo vienas iš Tėvynės Apsaugos Ringtinės steigėjų. Pradžioje čia ėjo maišinimo dalies viršininko pareigas; vėliau buvo I pulko 2 skyriaus karininku. 1944 gale pasitraukė į Vokietiją. 1946 Offenbach liet. Komiteto pirm. 1949 atvyko į JAV Detroitą ir stipriai įsijungė į organizacijų veikimą. Įstojęs į LSST šaulius, įsteigė Detroito St. Butkaus šau-

liu kp. Vėliau buvo išrinktas LSST Centro Vbos pirmininku; dabar čias St. Butkaus kučpos pirmininko pareigas; Kultūros klubo sekretorius; Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdybos narys; šiais metais Revizijos Komisijos narys; Lietuviško kambario Wayne Univ. Komiteto sekretorius; priklauso Žurnalistų skyriui Detroito. Rašė į spaudą Lietuvoje ir dabar rašo Amerikoje: Policijos žurnale, Santarvėje, Vienybėje, Dirvoje ir Karyje. Didelis tolerantas, nepaprastai veiklus organizacijoje, nuolatinis spaudos ir kultūrinės veiklos rėmėjas.

Šiame trumpame rašinyje neįmanoma jo visą veiklą aprašyti.

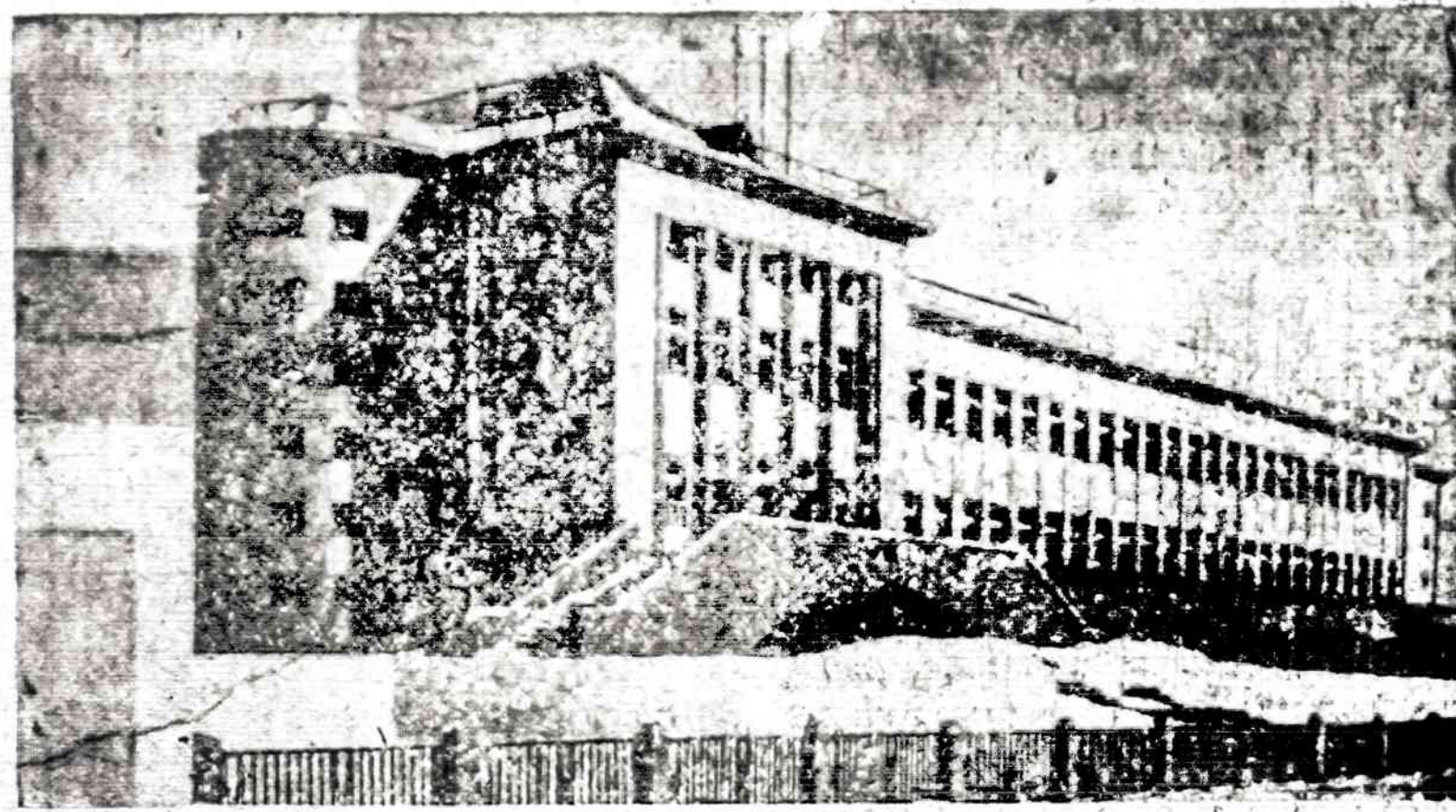
Gražų sveikinimą pasirašė visi puotos dalyviai ir įteikė suaktyvininkui V. Tamošičnui. Puota praėjo iškilmingoje nuotakoje; tarpais net su dainomis. Puotai baigiantis, tarė savo žodį ir V. Tamošičnas. Jis padėkojo iniciatoriams už taip gausų atsilankymą.

Kiek teko patirti, iniciatoriai buvo Ona ir Česys Šadeikiai.

HAMILTONO MERGAICIŲ CHORAS "AIDAS" SU SOLISTU RIMU STRIMAICIU ATVYKSTA Į DETROITĄ

Jaunų mergaičių chorui vadovauja muzikas Jonas Govedas. Chora pakvietė ir globos ALB Radijo Klubu vadovybė. Koncertas įvyks kovo mėn. 14 d. (sekmadienį) 4 val. p. p.

Pirmasis Hamiltono mergaičių choro "Aidas" pasirodymas įvyko 1970 m. kovo mėn. 1 d. Šv. Kazimiero akademijoje, o 1971 m. kovo 14 d. reikia laikyti choro krikštynąs. "Aidas" veiklos dirva labai smarkiai išsiplėtė, nes dalyvavo įvairiuose parengimuose ir festivaliuose. "Aidas" keliavo su daina į Šiaurės Amerikos miestus: Čikagą, Klevelandą, Hartfordą.

1923 metais Sandhuose pasityla aukšt. mokykla

Worcester, Philadelphia, Kanadoje aplankė: Montreal, Toronto, Londoną ir kitas liet. kolonijas.

Choras dalyvavo ir 20-je Kanados Lietuvių Dienoje ir keliavo po Europą, dainuodamas: Paryžiuje, Londone ir Hamburgo (Vokietijoje) universitetinėje salėje. Ši jo koncertų gerai įvertino ir aprašė korespondentai ir žurnalistai.

Choras giedojo giesmes Šv. Angaro šventovėje, aplankė Romą ir popiežių, kuriam pagiedojo ir padainavo. Vatikano stotyje.

Iš aukščiausių paminėtų gastrolije vietų, kuriose susilaukė pasisekimo, reikia manyti, kad choras labai geras. Tikrai yra verta pasiklausti jo gražių dainų. Tai reta proga detroitiečiams pasitaiko. Būtinai atsilankykite. Savo atsilankymu tikrai būsite patenkinti ir kartu paremsite Radijo Klubu pastangas.

Taiči, kovo 14 d. teveda visi keliai į Dievo Apvaizdos parapijos salę pasiklausti reto koncerto. Įžanga tikrai 5 doleriai auka.

Rengėjai — Radijo klubas.

Ant. Sukauskas

PAKYLAME Į RIO DE ŽANEIRO

Rašo VLADAS RASČIAUSKAS

Vladas Rasčiauskas

Kai niekur neini, tai pradėti nuobodžiauti, bet kai skrendi tolimesnėn kelionėn, tai laikas, atrodo, labai greitai praeina. Miami aerodrome pora valandų labai greitai praėjo, o paskutinėn minutėn keičiausi į lėktuvą ėjo ir ėjo. Didysis lėktuvas jau atrodė pilnas, bet vyrai ir moterys vis dar skubėjo į vidų, ieškojo savo vietos.

Pradžioje atrodė, kad man vienam teks abi tuščios kėdės, bet prieš pabaigą šalia manęs pasodino vieną kėdę. Mane pasodino prie lango. Ji savo daktus susidėjo ir atsisėdo. Jau buvo matyti, kad lėktuvas pradeda kilti. Patarnautojos pasakė, kas daryti, jeigu pritrūktų oro. Parodė, kur yra maišelis ir kaip jį užsidėti, kad būtų lengviau kvėpuoti. Aš jau žinojau, ką ji sakys, nes daugelį kartų buvau girdėjęs, tą pačią pasakę, nors ne vieno karto neteko išręstiesio oro maišelio naudoti. Mano kaimynė, pastebėjusi, kad lėktuvas jau juda ir išva-

žiavo į taką, kuriuo kils aukštyl, pradėjo melstis. Pradžioje kalbėjo poterių, o vėliau pradėjo skaityti parinktas vietas iš Sv. Rašto.

Matyt, kad lėktuvo motorai pavartojo visą savo jėgą, nes priešakys buvo pakilęs kokias dešimt pėdų ar daugiau. Visi prisiršė sėdėjom.

Netrukus lėktuvas pralindo pro debes. Jis vis dar kilo, bet ne taip stačiai. Priešakys, vis dar buvo pakilęs, bet jis netrukus išsilygino. Žemės jau nematėm, buvo mėlynas vanduo.

Lėktuvui pakilus 2,000 pėdų aukštumon, patarnautojos atnešė po stiklą šampano. Ji buvo sušilusi ir ištroškusi. Visą stiklą išgėrė vienu ypu. Patarnautojos pradėjo ruošti vakarienei. Atsuko staliukus, pradėjo nešti gerimo, jeigu kas norėjo. Ji pasakė, kad buvo ištroškusi ir prašė, kad jai duotų dar vieną stiklą, šampano. Bevalgydama skaniai paruoštą užkandą, prašė dar vieną stiklą troškūnui nuraminti. Ji pasidarė švelnesnė.

Pirmiausia paklausė, kur aš važiuoju. Pasakiau, kad skrendu į Buenos Aires. Ji tuojau pridėjo, kad ji skrenda į Rio.

Ar tamsta Rio pažįsti?

Paklausė.

Miestą pažįstu, nes kelis kartus ten esu buvęs.

Pasakiau, kad miestas man patinka. Yra gerų viešbučių, labai gražus pamarys, apylinkės kalnai.

Ji apsidžiaugė, kad aš jai galėsiu padėti, nes ji važiuojanti į Rio pirmą kartą, nieko nepažįstanti.

Aš esu amerikietė iš Vis-

konsino, lenkų kilmės. — Ji pasakė.

O aš esu Amerikos pilietis, lietuvių kilmės, — jai atsakiau. Pasakiau, kad esu gimęs ir augęs Lietuvoje ir kad esu lietuvis. Ji pasakė, kad ji esanti lenkė. Pasikeitėm dar keliais angliškais sakiniiais, o tada aš jos paklausiau lenkiškai.

Pan jestei poliak, tak sviene muvice po polsku, — ji man aiškino. (Ponas, esi lenkas, jei taip sklandžiai kalbate lenkiškai.)

Ji tuojau pradėjo man aiškinti visą lenkų istoriją. Ji pasakojo, kad prieš kelis šimtus metų daug lenkų važiavo į Lietuvą ir ten apsigyveno. Aš jai atsakiau, kad senovės lenkai galėjo važiuoti į Lietuvą, bet aš tai nesu lenkas, bet lietuvis.

Suvalgius vakariene, ji išgėrė dar vieną stiklą šampano, užmiršo poterių bei Sv. Raštą, ir paskendo į lenkų istoriją. Ji man pradėjo pasakoti, kaip lietuvis kunigaikštis vedęs lenkų karalaitę ir kaip valdė lenkus ir lietuvius. Ji prisipažino, kad priklauso Lenkų šelpimo draugijai ir pritaria Valensos vedamai Solidarumo veiklai. Josios tikslas esąs įtraukti Rio lenkus į šalpos draugiją ir siųsti siuntinius ir kilokią pašalpą.

Ponia iš Viskonsino užsakė dar vieną stiklą šampano. Užsakiau ir aš, o kai mudu ir tą išgėrėm, tai ji pradėjo man pasakoti visą lenkų istoriją ir dabartinę Lenkijos padėtį. Po šio šampano stiklo aš priejau išvados, kad ji yra moteris, kuri negali sustoti kalbėti. Be lenkų istorijos, josios išipareigojimų Brazilijoje ir pašalpos organizavimo lenkų Solidarumui, atsirado visa eilė kitų klausimų ir savo išgyvenimų aiškinimų.

Visa tai būtų buvę gana įdomu, jeigu man nebūtų užėjęs noras užmerkti akis ir ramiai pasilsėti. Buvau įsitikinęs, kad šalia sėdi moteris, kuri man tos ramybės neduos, kalbų nebaigs. Pradėjau galvoti, kaip jos atskratyti ir užmerkti akis, nes žinojau, kad Buenos Airėse vėl būsiu užimtas. Parinkau tinkamą momentą ir tariau jai:

Man papasakojai daug labai svarbių dalykų, — tariau aš jai. — Būtų labai gera, kad tą patį dalyką papasakotum kitiems keleiviams ir pabandytum juos įtraukti į Lenkijai reikalingą pagalbą. Jie, greičiausiai, nieko nežino apie Lenkiją.

ir jos istoriją.

Tai buvo gera mintis. Ji nuėjo kitiems pasakoti savo tikslus, o aš galėjau pailsėti.

(Bus daugiau)

KAN. V. ZAKARAUSKO JUBILIEJAUS MINEJIMAS

(Tęsinys)

Sveikinimai: Lietuvos Vyčių 112 kuopos ir Katalikų Federacijos Marquette Parko kuopos vardu sveikino Vyčių garbės narė A. Gabalienė. Naujienų vardu — redaktorius M. Gudelis; Spaudos klubo vardu — pirm. A. Plešys; Sandaros vardu — red. inž. G. Lazauskas; BALFO 5 skyriaus vardu — pirm. J. Mackevičius. J. Balčiūnas, ka-nausinko bendraklasis, sveikino ir linkėjo, kaip ir visi, gero sveikatos ir Dievo palaimos.

Krikščionių Demokratų Sąjungos CV vardu sveikino Pr. Povilaitis; Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė sveikino raštu; pasirašė Vl. Išganaitis ir J. Mackonis. J. Jukubka sveikino Chicago Krikšč. Dem. skyriaus ir Anglikonų klubo vardu; P. Bleksys — Zarasiškių klubo vardu; A. Repšienė — Tautos Fondo vardu; A. Juskevičius — R. Liet. B'nės vardu. Atsiprašau, jeigu kuris, sveikindamas, čia nebuvo paminėtas; gal jo neįsirašiau.

Perpildytoje salėje mačiau pulk. K. Dabulevičių, pulk. J. Švedą, inž. D. Adomaitį, inž. Antaną Kurą, dr. K. Dabrila, dr. Deltą, inž. V. Zemaitį, ponį A. Kotelienę, ponius Stravinskus, M. Pranėvičius, anglų zonos gimnazijos direktorių J. Vedegį, Jūrą ir inž. E. Jasiūnus, dail. J. Tričį su žmona Delfina, Tautos, Čiurinskus (net iš Indianos atvažiavusius), lakūnų p-lę Lioraitaitę, ponius Kačinskus, mok. Dubauskienę ir daugelį kitų.

Marquette Parko R. L. B'nės valdybės nariai viską parengė. J. Bagdžius įvedė garbiakalbį.

K P.

NERA KO APGAILESTAUTI

Sunku visus žmones patenkinti. Laimėje rinkimus džiausiasi, pralaimėje — liūdi ir apgailestauja. Bet kas bus valdžioje, tiems atsiras ir daugiau galvosūkių.

Ne veltų lietuviška patarlė sako: "Nesidžiauk radęs, nesidžiauk pametęs..."

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA. Lietuvių literatūros menas ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Ruklio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varno kūrųbos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAIŲ SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės pulkiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkro aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslus, laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamasiūsko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama viltovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$6.

KĄ LAUMES LĒME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmiaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinskio knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valčiūno vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gausiamas Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60604. Užsakant patik, pridėti šolai parsiųsimas išlaikoma.

— Naujienos, Chicago, J. M. Wėdžiūdy, March 3, 1982

KVIEČIAME Į NAUJIENŲ

BANKETA

NAUJIENŲ 68 M. SUKAKČIAI PAMINĖTI

Sekmadienį, š. m. kovo 14 dieną

MARTINIQUE SALEJE

2500 W. 94th Street

Evergreen Park, Illinois

KAZYS JANUTA TARS TIESOS ŽODĮ

- DAINOS
- SVEIKINIMAI
- VAKARIENĖ IR GERIMAI
- ŠOKIAI

Pradžią 4:30 val. popiet — Įėjimas \$25

BANKETĄ RUOŠIA

NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto

1739 SO. HALSTED STREET,

CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu 421-6100

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IS EUROPOS SANDĖLIŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARLIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. TALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• REPTINGINAI REIKALAVIMAI • PAMINIAI KAT BALDUMYNIAI • KOSMETIKOS REIKALAVIMAI

Atidara šokiadieniais nuo

8 val. ryto iki 10 val. vakara.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1737 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates	trims mėnesiams	\$15.00
	ženiam mėnesiui	\$4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$20.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. Canada \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. Other countries \$45.00 per year.	metams	\$40.00
	pusel metų	\$24.00
	ženiam mėnesiui	\$4.00
5 cents per copy	ženiam mėnesiui	\$4.00
Due sausio pirmos dienos	metams	\$42.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$24.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:	trims mėnesiams	\$15.00
metams	ženiam mėnesiui	\$4.00
pusel metų		
trims mėnesiams		
ženiam mėnesiui		
Kitose JAV vietose:		
metams		\$40.00

NAUJIENŲ raštinė atidaro kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Žingsniai į erdvę

Prareitą pirmadienį, kovo 1 d., iš Maskvos radijo pranešėjai paleido gaudą, kad Sovietų astronautai baigia artėti prie Veneros ir planuoja nusileisti. Jeigu tai būtų buvusi teisybė, tai Sovietų kosmonautai būtų padarę didelį žingsnį erdvėje. Sovietų Sąjungos valdovai negali pakęsti, kai patiria, kad amerikiečiai rengiasi ir vėl žengti didelį žingsnį į erdvę. Oficialiai buvo paskelbta, kad "Columbia" jau atvežta į Cañaveral laukus, tai ir jie privalo pasigirti šūviu į erdvę.

Tiktai šį kartą Sovietų valdžia paleido į erdvę ne kosmonautą, kaip kovo pirmą dieną paskelbė, bet paleido į erdvę "Keleivį", kokių savo laiką paleido JAV erdvių administracija. Visi labai atidžiai skaitėme, kaip "Keliautojas" pernai rudenį pasiekė Saturną, padarė žingsnį į kosmosą, erdvės kūnų nuotraukų ir dabar jas tebesiunčia į Kaliforniją, į Pasadena kalnuose esančią laboratoriją ir parodo, koks yra Saturnas ir kokie yra tie Saturno žiedai.

Paskutinis Amerikos "Keliautojas", praskridęs pro Saturno žiedus, padarė labai idomių fotografijų. Jos rodo, kad Saturnas turi žymiai daugiau palydovų, negu Europos ir Amerikos erdvių tyrinėtojai buvo galėję pastebėti. Didelis tolis neleidė tyrinėtojams nustatyti Saturno palydovų skaičiaus. Tų palydovų skaičiaus negalėjo nustatyti ir rusai. Erdvių tyrinėtojai žinojo, kad Saturnas turėjo 8 palydovus, o dabar, kai pradėjo į Žemę grįžti pačios naujausios žinios, tai nustatyta, kad Saturnas turi dar 6 palydovus. Teisybė, tie palydovai nedideli. Paties mažiausio palydovo diametras yra tik 12 mylių ilgio.

Amerikos "Keliautojas", praskridęs pro Saturną, buvo tik 6,000 mylių atstumu nuo Saturno žiedo. Reikia žinoti, kad "Keliautoją", skriejantį pro Saturną, veikė Saturno traukiamoji galia. Visi erdvių kūnai, skriejant vienas pro kitą, traukia vienas kitą. Juo didesnis erdvės kūnas, tuo didesnė yra ta trauka. Traukia ir mažesnieji, tiktai ta traukimo galia yra žymiai mažesnė.

Erdvių tyrinėtojams labai svarbu nustatyti erdvės kūnų trauką. Reikia tiksliai žinoti, kiek traukia didesnis mažesnis ir kiek mažesnis traukia didesnis. Be to, reikia neužmiršti, kad abu kūnai juda. Didesnis juda vienokia sparta, o mažesnis juda kitokia sparta. "Keliautojo" praskriejimas pro Saturną ėjo labai labai greitai. Berods, skriejo 800 mylių į sekundę. Saturnas traukė "Keliautoją", bet "Keliautojo" greitis gerokai sumažino traukimą.

Atėjo pats sunkiausias laikotarpis, kai "Keliautojas" praskriejo pro Saturną. Jeigu "Keliautojui" nieko būtų nedarę, tai jis, atlipęs nuo Saturno traukiamos galios, būtų nuėjęs savo keliais į erdvę. Koks tas "savo kelias" būtų buvęs, šiandien sunku būtų nustatyti. "Keliautojas" būtų skriejęs, kol būtų patekęs galingesnio kūno traukos įtakon ir būtų skriejęs tiesiai į galingą įtaką turintį kūną. Jeigu ta trauka būtų buvusi tokia galinga, tai jis būtų teškęs į tą kūną ir subyrėjęs į mažesnius šipulius.

Amerikos erdvių tyrinėtojams rūpėjo pakreipti "Keliautoją", kad jis neitų "savo keliu", bet pakryptų Urano kryptimi. Kad suktytų ne ten, kur dabartiniu metu yra Uranas, bet kad pasuktų ta kryptimi, kur Uranas bus už trijų metų. Mes žinome, kad Uranas sukasi aplinkui Saulę, sukasi dideliu ratu.

Mokslininkai nori, kad "Keliautojas" ne tik pataikytų, kur Uranas bus, bet kad pataikytų žinomą dieną ir valandą. Padaryti tokius apskaičiavimus, kur viskas juda, ne taip lengva. Amerikiečiai tuos apskaičiavimus moka padaryti. Jie turi reikalingas skaičiavimo mašinas. Tos mašinos taip tiksliai apskaičiuoja, kad sudėjimo, atėmimo, daugybos ir dalybos skaičiavimus daro sekundės šimtinėmis dalimis.

Kai "Keliautojas" atsipalaidavo Saturno traukos, tai nuo Žemės, iš Kalifornijos Pasadenos observatorijos reikėjo nustatyti tiksliai "Keliautojo" kryptį, kad jis pasiektų tą erdvės vietą, kur Uranas bus už trijų metų. Amerikiečiai padarė reikiamus apskaičiavimus ir nustatė tiksliai "Keliautojo" kryptį. Jie turi visas skubiam apskaičiavimui reikalingas mašinas.

Rusai tu mašinų neturi. Neturi ir nepajėgia pasigiminti. Jie neturi medžiagų, kurios vienodai veiktų šaltyje ir karštyje. Rusai tas mašinas norėjo nusipirkti Amerikoje, bet Jimmy Carter uždraudė jas parduoti rusams. Jis uždraudė rusams koją įkelti ir tas dirbtuves, kur tos mašinos gaminamos.

Rusai nusipirko mašinas iš prancūzų. Jos ne tokios tikslios ir taip greitai neveikia, kaip veikia amerikietiškos, bet vis dėlto — geriau negu niekas.

Rusai paleido ne kosmonautus į Venerą, bet paleido "Keliautojus" į Venerą. Paleido du "Keliautojus". Vieną pavadino "Venera-13", o kitą — "Venera-14". "Venera-13-oji" turėjo būti prie Veneros kovo 1 dieną, o "Venera-14-oji" bus prie Veneros kovo 5 dieną. Apie šiuos du "Venerų" skriejimą informuoti rusai ir prancūzai. Teisybė pasakius, prancūzai padeda rusams nustatyti, kur tos sovietinės "Veneros" yra.

Svarbu nustatyti, ar jos atsimuš į Venerą ir subyrės, ar praskries pro šalį ir papasakos, ką Veneroje matė. Paskutiniai pranešimai sako, kad "Keliautoja" "Venera-13" nusileido į Venerą ir nutilo.

Tuo tarpu JAV "Keliautojas", paleistas prieš dešimt metų, jau nuskriejo 10 milijonų mylių ir pranešė išties milijoną žinių apie erdvę. Amerikiečiai apskaičiavo, kad jis skries dar dešimt metų ir teiks žinias apie erdvę.

atsivežtų suvenyrų iš Ramiojo vandenyno salų. Nuosaliau yra paminklinis akmuo, šalia seniau palaidotų pionierių vaikų kapo.

Privaziuojant Sonoma miestelį (apie 5,500 gyv.), esantį "Mėnulio slėnyje", vėliau J. Londono išgarsintame romane "Valley of the Moon", vėliau sustoti Vallejo Home, buvusiam gubernatoriaus ir generolo Mariano Guadalupe Vallejo dvare. Generolas čia gyveno 40 metų, čia ir mirė. Kilimo iš Kastilijos, bet gines Monterey, jis stojo į Meksikos kariuomenę, greit iškilo ir buvo paskirtas šiaurinio fronto vadu. Sonoma miestas jis įkūrė 1835 metais, bet jau 1846 m. amerikiečių pionieriai iškėlė Kalifornijos lokio vėliavą ir paskelbė Kalifornijos respublikos priklausomybę JAV-ams. Po mėnesio čia jau plėvė savo žvaigždėtoji Unijos vėliava.

Apylinkėse yra kelios vynu daryklos, kaip Italian Swiss Colony, Beringer Brothers, Christian Brothers, Charles Krug, Hanns Kornell, Heitz ir kitos. Daugumas jų susisipietusios apie Santa Helena miestelį. Iš viso, Sonoma, Napa ir Mendocino apskritys turi daugiausia vynuogynų ir vynu daryklų.

Spain ir First gatvių sankryžoje stovi paskutinioji ir šiauriausioji visoje grandinėje misijų stotis, San Francisco Solano vardu, įsteigta 1823 metais, dar Meksikai kraštą tebevaldant. Jos paskirtis buvo padėti San Francisco (Dolores) misijai aptarnauti indėnus šiaurinėje San Francisco įlankos pusėje. Svarbiausia, buvo bijota rusų

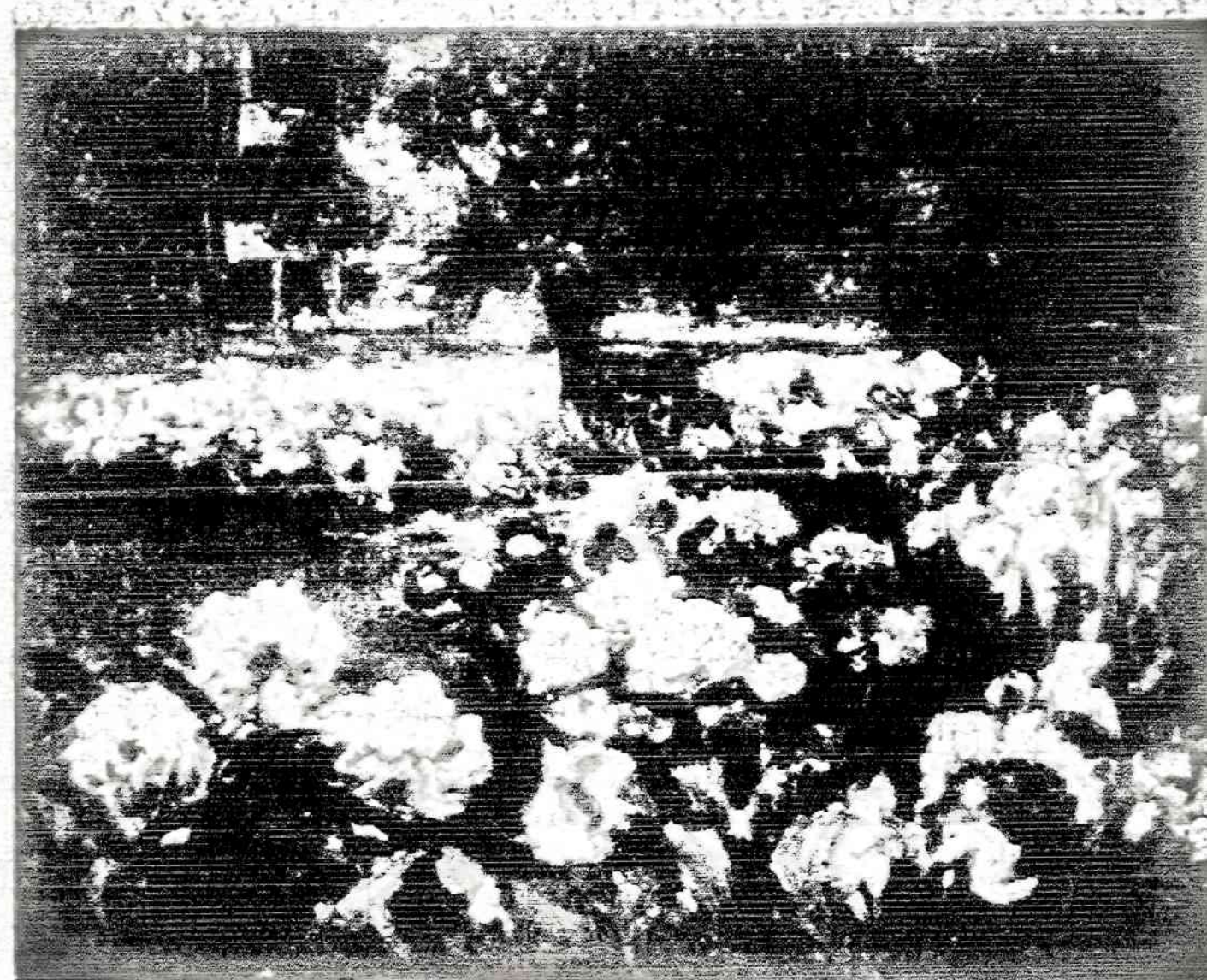
plėtimosi į rytus nuo vandenyno pakrančių ir prie kiekvienos misijos esančios karių igulos turėjo apginti kraštą nuo rusų invazijos. Tačiau rusai medžiotojai buvo net padovanoję misijai varpus ir kitokių naudingų reikmenų.

Misijos amžius buvo neilgas. Kaip parapijos koplyčia, ji buvo naudojama ligi 1880 metų, bet po to apleista. Tik 1910 metais misijos pastatų likučiai buvo nupirkti Kalifornijos valstijos ir įsteigta bei administruojama istorinė vietovė (Landmark) prie viešojo prekybos centro.

Atstatytoje misijoje veikia muziejus, kuriame yra dail. Jorgensen paveikslų rinkinys, atvaizduojant juose visų Kalifornijos misijų pastatus. Dailininkas penkerius metus studijavo misijų istoriją ir architektūrą, o 1903-04 metų laikotarpyje nutapė 61 paveikslą vandeniniais dažais.

SAN PAOLO BAY

Idomu pasidairyti ir giliau krašto platybėje pranykstančius miestus ir miestelius, dvarus ir vynu daryklas, daržus ir vynuogynus. Aplinkus San Paolo Bay (ši įlanka jungiasi su San Francisco įlanka) per Napa ir Fairfield galesime keliauti 80 Interstate greitkelio į Kalifornijos sostinę Sacramento. Tačiau, apžiūrėjus Santa Rosa apylinkes į pietus nuo šio miesto, vėliau grįžti į pajūrio kelią arba keliauti greitkelio 101 toliau į šiaurę. San Paolo įlankos pakraščiais esančius miestus apžvelgsime vėliau, o dabar susikaupiamė kitoms žymybėms. Prie 128 plento yra Petri-

M. Šileikis

Gėlynuose. Aliejus

ANT. PLEŠKYS

SANTAROS-ŠVIESOS SIMPOZIUMAS

IR PASIKESINIMAS SUNAIKINTI LIETUVISKĄ SPAUDĄ

"Drauge" 1982. 2. 5, paskutiniame pusl. skyr. "Aplink mus" žiniose idėtas toks pranešimas: "Keturių mūsų periodinių leidinių redakcijos nariai ar bendradarbiai dalyvaus simpoziume apie mūsų spaudos trūkumus ir būdus jiems pašalinti šį penktadienį, vasario 5 d., 8 val. vak. Jaunimo centro kaviniėje. Simpoziumą rengia šviesiečiai-santariečiai".

Kas tie šviesiečiai - santariečiai yra?

L. E. 26 t., 448-8 psl. pasakytas: "Santara buvo įsteigta 1954. IX. 8. Tabor. Farmoje, Sodas, Mich... Santara su sambūriu šviesa yra įkūrus Santaros-šviesos federaciją...Lietuvių vidaus politikoje Santara daugiausia domėjosi liberalinių grupių vienybės klausimais ir buvo įsteigusi šiai problemai nagrinėti komisiją bei tiesiogiai bandė veikti tas grupes vienybės linkme". R. MZL (Raimundas Mieželiatis) buvęs Santaros-šviesos pirmininkas).

Kadangi simpoziumą rengia lietuvių liberalų, vidurinėsios kartos pabėgėlių organizacija, kurios nariai, daugumoje, yra baigę aukštuosius mokslus liberaliniuose JAV universitetuose ir dar dalyvaus keturių lietuviškų periodinių leidinių redaktoriai ar bendradarbiai, tai tikrai išsamiai ir neslankiai aptars visus lietuviškos spaudos trūkumus, jų priežastis, būdus

jiems pašalinti ir kaip išspresti vis labiau skurstančios, mūsų spaudos finansinius sunkumus, kurie ir nulemia visos lietuviškos spaudos negerovės ir trūkumus, manau, kad visiems bus idomu išgirsti.

Labai teko nusivilti lietuviškais "liberalais", kurie, pasirodo, nėra jokie liberalai ir demokratų, bet žiaurios diktatūros šalininkai. Ir kaip vėliau matysime iš jų žemiau perduotų, iš magnetinės juostelės, žodis žodim, nurašytų jų pasisakymų, jiems visai nerūpi lietuviškos spaudos trūkumų pašalinimas, bet jie tik rūpinasi lietuviškos patriotinės demokratinės spaudos sunaikinimu, tepalikant tik vienos ir dar neaiškos ideologinės krypties spaudą. Nepakanta, netolerancija kitos ideologinės krypties spaudai ir noras ją sunaikinti yra visų diktatūrų pažymys. Taip elgiasi bolševikai ir kiti žiaurūs diktatoriai, taip nori elgtis ir mūsų "liberalai" santariečiai-šviesiečiai, tik gaila, kad tiems savo užmojams neturi jėgos.

Simpoziumą atidarė ir jam vadovavo - moderavo vienas iš "Draugo" ir "Akiračių" redaktorių p. Mykolas Druga prabildamas. (Kalbas nurašiau pažodžiui jų netaisės. A. Pl.).

"Mes šnekėsime tik apie mūsų spaudą, kuri yra mūsų gyvybės šaltinis, mūsų veidrodis, daugiau ar

mažiau kreivas ir neištikimas, bet spauda pati yra gyvenimo dalis, ji kuria gyvenimą, taigi ji yra ir savo pačios veidrodis, o ši vakarą norėtume ne per spaudą, bet gyvu žodžiu pasidalinti kai kuriomis mintimis apie dalyką, kurį apėmė ir, kuriuo nuomonių turi beveik visi. Visi, kas skaito, turi nuomonių apie spaudą. Ir ši vakarą, gal turime kalbėtis ar simpoziumo dalyvių tarpe žmonių, kurie artimiausiu bendradarbiauja spaudoje, — rašo į spaudą ir gana įvairūs savo pažiūros ir savo patirtimi. Norėtume pradėti su Ginta Remeikyte spaudos paviršiaus, išsigijusia dirbdama "Drauge" pavaduodama, kai labai reikėdavo pavadavimo ir "Draugus" nuo to ne tik, kad nenukentėdavo, bet dar net pagerėjo. Taip pat spausdina eilėrašius ir kitokią kurybą, ne tik "Drauge", bet ir "Abeityje" ir kituose leidimuose. Ir apie Gintą Remeikyte, visi tie, kurie ją pažįsta, yra susidūrę labai aukštą nuomonę, kas kiekvienam žurnalistui yra reikalinga, kaip kiekvienam oratoriui, nes kaip sakė Aristotelis — eposas. (Bus daugiau)

— Senatorius Robert J. Dole pranašauja, kad teks sumažinti socialinės apdraudos mokesčius.

— Jeigu teismas nebūtų pripažinęs Wayne B. Williams kaltu, tai prokuratura buvo pasirodusi pradėti naują bylą už 25 juodųjų nužudymą.

— Antradienį aukso uncija kainavo \$363.

ANDRIUS MIRONAS

Susipažinkime su Kalifornija

(Tęsinys)

Žymesnis yra Petaluma miestas (apie 32,000 gyventojų), žymus sūrio dirbtuve ir Generolo Vallejo buvusiu dvaro pastatu.

Santa Rosa garsi 50 metų čia gyvenusių ir dirbusių Luther Burbank, visą savo amžių skyrusių vaisių ir daržovių gerinimui. Burbanko atminimui mieste yra Memorial Gardens, kur įsteigėjas ir palaidotas. Kiekvienų metų kovo pabaigoje ir balandžio pradžioje, kai obelys apsidyla žiedais, keliuose ir gatvėse išdėliojamos rodyklės, nurodančios kaip važiuoti per sodų ir daržų karalystės 44 mylių tarpsnį apie Santa Rosa ir Sebastopol miestus.

Apylinkėse yra kelios vynu daryklos, kurių viena, Windsor miestelis, aplankius, galima paragauti įvairių rūšių vynus. Šiame, visur kitur teko matyti baro tipo ragavimo patalpas.

SAN FRANCISCO SOLANO MISIJA

Norint patekti į paskutinę misijų stotį, reikia iš Santa Rosa miesto keliauti 121 Kalifornijos plentu į pietų rytus. Pakeliui verta užsukti į Glen Ellen miestelį, kur 40 akrų dydžio Jack London State Historical Park pasislėpęs enkaliptų miškas ir tik po gero užsiliko garsaus rašytojo namo liekanos, o vėliau pastatytas muziejus, su jo rankraščiais, naujų daiktų, ir įvairių jo paties

fied Forest, kur randama milžiniškų raudonmedžių suakmenėjusių stuobrių, net su kirmėlių ir vabzdžių įspaudais. Imanoma ir pailsėti specialioje piknikams vietoje. Pats Calistoga miestelis, prie kurio yra Petrified Forest, turi kelis natūralius karšto vandens geizerius, mineralinius šaltinius ir purvą vonias, taigi, laikomas gydomosi kurortu. Amerikoje visur krautuvėse parduvinėjamas buteliukais mineralinis Calistoga vanduo, gal kiek panašus iš skonio į buvusį mūsų širdį Birutės vandenį. Atskirai nuo kitų geizerių yra Kalifornijos "Old Faithful" geizeris, imituojant garsų Yellowstone (Wyoming valstijoje) geizerį.

Netoli Calistoga miesto yra ir Robert Louis Stevenson Memorial, garsiajam škotų rašytojui atminti, nes jis čia kurį laiką gyveno, prieš išvykdamas į Samoa salą, kur ir mirė. Maždaug nuo Santa Rosa-Sacramento linijos šiaurinės Kalifornijos pati šiaurčiausioji dalis jau nebepatiria žmoniškų vietovių pavadinimų ir visai nebežinoma kama šventųjų vardais pavadintų miestų. Tuo būdu Kalifornijos aprašymo I dalį "Misijų keliais" reikia užbaigti, o toliau tęsis mažiau civilizuotos vietos, tautiniai parkai, paminklai, miškai, kalnai, ežerai ir vėl teks grįžti į pietinės Kalifornijos dykumas ir kalnus.

(Bus daugiau)

SIURPI KAZIO BARAUSKO 50 METŲ SUKAKTIS

Praeitą pirmadienį Kazys Barauskas, vienintelis Rožės Didžgalviens sūnus, minėjo savo 50 metų sukaktį.

Kazys Barauskas, gimęs Amerikoje, Chicagoje, vedęs, turįs tris vaikus, gyvena 1323 S. St. Louis ir visą savo gyvenimą dirbo. Dirbo jis ir savo 50-ojo gimtadienio dieną.

Tuo tarpu vaikai, žmona ir motina nutarė jam padaryti staigmeną — suruošti gimtadienio vakarą, kai jis grįš iš darbo. Jie paruošė gerą vakarienę ir nutarė išdekoruoti valgomąjį naujais popieriais, kuriais būtų išipdytos sienos "50 metų sukakties sveikinimais". Paslėpę mis rucėsi ir gražiai pasirodė.

Apie tą laiką užėjo aplynkės jaunimas — 15, 16, 17 ir 18 metų berniukai. Jie pažino dukrą ir paprašė, kad leistų pasiklausyti pleikštelių. Besiklausant pleikštelių, vienas atėjo noras pasiklausyti naujų muzikos pleikštelių, kurios buvo kituose buto kambariuose.

Vienas kambarių klausė muzikos su jauniausia dukterimi, o kiti grioždė namą. Jie nežino, ką tiksliai rado vertingumo. Pirmon eilės išnešė motinos ir tėvo vedybinius žiedus, vieną papuoštą deimantais. Išnešė tėvo didelį maišelį sidabrinų dolerių, pusdolerių ir specialią kvoterių. Išnešė kelios geros deglinės ir seno vyno bonkos, frankiai, sidabriniai šaukštai ir kiekvienas vertingis dalykas.

Pats jauniausias gavo savo dalį ir parodė tėvams. Tėvai išklauzinę, iš kur paėmė ir liepė tuojau viską sudėti ir nunešti ten, iš kur paimta. Tai buvo vienintelis berniukas, kuris atnešė jam priklausiusią dalį.

Tuo tarpu pradėjo rinktis ir vyresnioji duktė, sūnus, sukaštavininko žmona ir motina. Visus apėmė didelis skausmas, kai

paėmė viską išverstą, o brangiausios vertybės išneštos.

Visiems buvo aišku, kas namą apvogė. Jauniausioji pažino visus vagilius. Nutarta tuojau pranešti policijai. Dukra davė visus vagių vardus ir nurodė, kur jie gyvena.

Policija suėmė visus vagilius, pradėjo klausinėti ir nustatyti, kur buvo paslėpti išvogti daiktai. Daug daiktų policija rado, bet kita dalis jau buvo išslapyta. Nerado sidabrinų dolerių ir pusdolerių.

Sukaštavininkas buvo nuvežtas į policijos centrą, jam gražinta dalis išvogtų daiktų, bet nebuvo pačių vertingiausių — žiedų, retų monetų. Policija yra pasiryžusi tardyti jaunuolius ir išaiškinti, kur yra dingę vertingiausi pavogti daiktai.

J. KLAUSEIKIS

LOS ANGELES, CALIFORNIA

Dažnai lietuvių išeivių spaudoje būna nusiskundimų, kad senosios organizacijos, daug nuveikusios lietuvių kultūros ir labdaros labui, jaunosios kartos nėra įvertinamos, nebegaudamos naujų narių merdėja arba visai turi pasitraukti iš gyvenimo — susilikuoti.

Pasirodo, jog senųjų organizacijų klausimas, jų išsilaikymas rūpi ne tik mums, lietuviams, išeiviams, bet ir čia, Amerikoje, matą pavojų senosioms organizacijoms. Tokios problemos nagrinėjimu Los Angeles Times dienraštis pavyzdžiui pasirinko masonų organizaciją ir straipsniui pagrindinę antraštę parinko tokią: "American Masons: Are the Old Orders Dying?"

Nagrinėjant ar tikrai masonų ordinas išmiršta, rašoma, jog prezidentas George Washington, nuo kurio gimino suejo 250 metų, buvęs vienas pirmųjų ir pačių žymiausių Amerikos masonų. Minėdama tą sukaktį masonų organizacija melnikams žvelgianti į ateitį, nes narių skaičius mažėja.

Pasaulyje esama 6 milijonai masonų, pusė to skaičiaus gyvena JAV, tai daugiausia baltai ir protestantai. Kalifornijoje esama 190,000 masonų, bet praėjusiais metais skaičius sumažėjęs, nes netekta 4,710 narių. Visoje Amerikoje esama 50 masonų organizacijų skyrių (angliškai — Grand lodges) ir tik keturiuose praėjusiais metais narių skaičius padidėjęs.

Ir masonų tarpe esama "plyšio" tarp senųjų ir naujosios generacijos galvavimo ir gyvenimo.

Genovaitė Meiliūnienė
SLA Sekretorė

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$3.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršelais, tik \$4.00
Minkštais viršelais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAUROS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūdziai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1759 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL. 60603

lūdo. Senieji išmiršta, o jauno dauguma nenorinti jokiai organizacijai priklausyti.

Moderniški laikai. Futbolas ir kitokių žaidimų trauka daug amerikiečių prie televizijos. Nuskaltimai gatvėse baugina senesnius žmones vakarais išeiti į gatvę. Buvę atsitikimų, kad masonai išėję iš savo susirinkimo, vandalių ar plėšikų buvo užpulti.

Masonų sueigos, jų maldų ritualai yra slapti, tad nėra reklamamos naujų narių trauka. Be to, masonų tvarkos taisyklės neleidžia agituoti naujų narių įskaitant, išskyrus šeimos narius, o šiaip žmogus turįs pats laisvai apsispręsti neragindamas į masonus pasiprašyti. Bet gi naujas narys, teisingiau kandidatas, turįs turėti dviejų narių rekomendaciją.

Esama propagandos prieš masonus, jog jie esą nusistatę prieš katalikus ir prieš juodaodžius ir kad masonų veikloje esama velniškojo prado. Tokie kaltinimai atremiami aiškinimu, jog masonų įstatuose nieko nėra pasakyta nei prieš katalikus, nei prieš juodaodžius, o paskirai narių nusiteikimas niekas negali kontroliuoti, negali viena ar kita kryptimi pasukti. Dauguma masonų yra iš protestantų, tačiau organizacija nesanti krikščioniška, bet reikalaujanti, kad jos nariai tikėtų į Aukščiausią būtybę.

Tikraisiais masonų nariais tesa vyrai, moterys ir merginos. Jų šeimų gali priklausyti atskiriems vietnamams, kaip Rytinės žvaigždės ordinui, Darbo dukterims bei Valvorykštės mergaičių vietnamams.

Asmuo priimtas į masonų turįs visiškai paklusti tvarkai ir drausmei. Pavyzdžiui, jei suzinoma, jog masonas muša savo žmoną, jis organizacijos teismo pašalinamas. Buvęs Arkansas kongresmanas Wilbur Mills iš masonų pašalintas dėl jo skandalo su naktinių klubų šokėja Fanne Foxe.

TAIP, KEIČIASI LAIKAI

Masonų veiklos menkėjime matau kasdien, kai tik būnu namuose. Mūsų namo artimiausias kaimynas yra masonų salė, ar "bažnyčia", vadinama "temple". Prieš 20 ar 15 metų būdavo per savaitę po keletą vakarų masonų sueigos suvažiuodavo, ne tik automobilių pastatymo aikštė, bet ir gatvės pilnos suvažiuosiu automobilių.

Puikiai išsipošusios damos ir elegantiškai apsirengę vyrai rinkdavosi, melsdavosi ir vašindavosi, sakoma, be alkoholinių gėrimų. Mažiausiai du kartus per metus jaunimas suplaukdavo: pavasarį jaunų merginų ir "Valvorykštę" įvesdinimo iškilme sutapinta su mokslo metų pabaiga, o žiemą metų pabaigutį jaunimo vakaras.

Ramūs, kultūringi kaimynai. bet jau kelinti metai masonai į savo "temple" ne tik kad kas savaitę, bet tik ir keletą mėnesių kartą besuvažiuoja, jauno visai nebematyti.

Taigi, keičiasi laikai, keičiasi žmonės, keičiasi ne tik lietuvių organizacijų vaika.

PAGAVO JĄ

Žmona: — Na, tu pats turėtum prisipažinti, jog visame savo gyvenime nepadarai nei vieno išmintingo žingsnio.

Vyras: — Atsiprašau, brangioji, o apsigedimas su tavim ar irgi buvo didelė kvailystė?

PRISIMINIMAI

Vienas bostonietis, besikalbėdamas su pažįstamais iš New Yorko, pasigyrė, kad jo prose-nelis pasirašė po Nepriklausomybės Deklaracija.

— Man gi, — atsakė antrasis. — yra daug smagiau pasirašyti čekius.

"NAUJIENOS" KIEKVIENAM
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIKULIS

REAL ESTATE

Home, Zeme — Pardevimai
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

1212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ ROŠIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

ŠIMAITIS REALTY

REZIDENCINIŲ IR PAJAMINIŲ
NAMŲ PARDAVIMAS.
INCOME TAX
INSURANCE NOTARY PUBLIC
Skambinti tel. 436-7878
2951 West 63rd Street

READER-ADVISOR

MRS. RUTH

READER & ADVISOR

ADVICE ON ALL PROBLEMS OF
LIFE SUCH AS MARRIAGE,
LOVE, BUSINESS,
MRS. RUTH CAN AND WILL
HELP YOU.

266-7438 — 21 E. Cedar, Chgo.

WANTED TO RENT

Reikalinga biiznio ar raštines
vieta apie 700 kvadratinį pėdų
iš 71-mos žiūrint į Marquette
parką. Skambinti 585-6481.

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga
"Liucija" jau atspausdinta.
Autorius pavaizduoja lietuvių
gyvenimą nuo XX šimtmečio
pradžios iki II Pasaulinio karo.
22 ilgesni ir trumpesni apsa-
kymai, 184 psl. Kaina \$5.
Gaunama "Naujienose" ir pas
auterių: 6729 So. Campbell
Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug
padėti teisininko PRANO ŠULO
paruošta, — teisėjo Alphonse
WELLS peržiūreta, "Sūduvos"
šleista knyga su legaliskomis
formomis.

Knyga su formomis gauna-
na Naujienų administracijoje.

— Kinijos vyriausybės nariai
nepatenkinti prez. Reagano poli-
tika Taivano klausimu.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher
to once a day, after the
evening meal, and cut
excessive use of water
and electricity.

Don't be a Born Loser

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turū Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiešioje, greit,
garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmetui automobilio
Liability apdraudimas pensio-
nams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rū-
šių stogus. Už darbą garan-
tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laskirodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2546 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, IL 60632. Tel. YA 7-5988

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
išskvietimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zepolia, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60422 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAI
Darbo valandos: nuo 9 val. ryt.
iki 6 val. vak. Seštadienį nuo
9 val. ryt. iki 12 val. d.
ir pagal sutartimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2449 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

PLUMBING AND HEATING
(Vandentiekis ir šildymas)

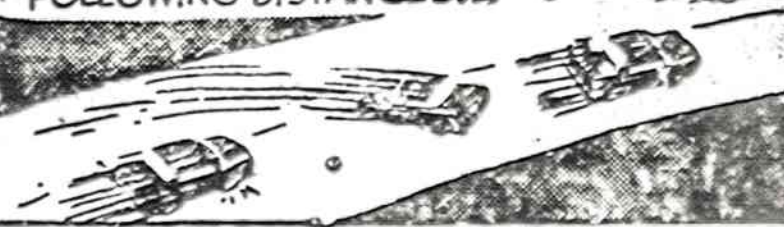
CROSS TOWN PLUMBING
& SEWER MAINTENANCE
Plumbing repairs of all kinds.
Drain lines open or no charge.
Free estimates.
735-6361

PIRKITE JAV TAUPYMŲ BONUS

8 — Naujienos, Chicago, 8. II. Wednesday, March 8, 1993

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED STAY IN
THE RIGHT LANE.

